

Provkonstruktion

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Biologi

Tema: Smittovägar av bakterier

Syfte

Syftet med provet är att bedöma elevernas kunskaper om de vanligaste smittovägarna av bakterier, inklusive mekanismer för smittspridning och förebyggande åtgärder.

Centralt innehåll

Smittspridning och smittskydd.

Betygskriterium (E)

Eleven kan beskriva hur bakterier sprids och ge exempel på smittvägar.

Källa: (Gy11, Kursplan Biologi 1)

Prov

Faktafrågor

Antal poäng: 15

1. Vilken av följande är en direkt smittväg för bakterier?
 - A) Luftburen smitta
 - B) Vatten
 - C) Insekter
 - D) Blod
2. Hur kan bakterier spridas via vatten?
 - A) Genom förorenat dricksvatten
 - B) Via luften
 - C) Genom kontakt med sjuka personer
 - D) Insektsbett
3. Vilken typ av smittväg är mest vanlig vid matförgiftning?
 - A) Luftburen smitta
 - B) Vatten
 - C) Indirekt kontakt
 - D) Livsmedel
4. Vad kallas det att en sjukdom sprids genom kontakt med en smittad person?
 - A) Indirekt smitta

- B) Direkt smitta
 - C) Vektorburen smitta
 - D) Livsmedelsburen smitta
5. Vilken bakterie är känd för att spridas genom förorenad mat?
- A) E. coli
 - B) Streptokocker
 - C) Stafylokocker
 - D) Salmonella
6. Hur kan man bäst förhindra spridning av bakterier i en skolmiljö?
- A) Genom att desinficera ytor
 - B) Genom att bara tvätta händerna efter att man ätit
 - C) Genom att undvika kontakt med andra
 - D) Genom att bära handskar
7. Vilken av följande är en vanlig smittväg för tuberkulos?
- A) Kontaktsmitta
 - B) Luftburen smitta
 - C) Vatten
 - D) Livsmedel
8. Vad innebär begreppet "inkubationstid"?
- A) Tiden från smitta till symptom
 - B) Tiden från symptom till läkning
 - C) Tiden som bakterier överlever utanför kroppen
 - D) Tiden för bakterier att föröka sig
9. Vilken åtgärd är viktig för att förhindra resistensutveckling hos bakterier?
- A) Att använda antibiotika vid alla infektioner
 - B) Att sluta ta antibiotika när man känner sig bättre
 - C) Att följa läkarens ordination
 - D) Att dela antibiotika med andra
10. Vilken av följande bakterier är mest känd för att orsaka matförgiftning?
- A) E. coli
 - B) Streptokocker
 - C) Stafylokocker
 - D) Salmonella
11. Hur sprids bakterier som orsakar gonorré?
- A) Genom mat
 - B) Genom luften
 - C) Genom sexuell kontakt
 - D) Genom vatten
12. Vilken typ av smitta är influensa?
- A) Vektorburen
 - B) Luftburen
 - C) Indirekt
 - D) Livsmedelsburen
13. Vad är en smittkälla?

- A) En person som är immun
 - B) En miljö där bakterier lever
 - C) En person som är sjuk och sprider bakterier
 - D) En medicin mot bakterier
14. Vad innebär det att tvätta händerna med tvål och vatten?
- A) Att döda alla bakterier
 - B) Att avlägsna smuts och bakterier
 - C) Att förhindra alla sjukdomar
 - D) Att förhindra en specifik sjukdom
15. Vilken av följande är en åtgärd för att förhindra spridning av bakterier i vården?
- A) Endast använda antibiotika
 - B) Regelbunden handtvätt
 - C) Att inte använda skyddsutrustning
 - D) Att ignorera smittade patienter

Ordkollen

Antal poäng: 10

Beskrivning: Nedan listas ord och begrepp som följs av tre alternativa förklaringar. Du ska ringa in det alternativ som är korrekt.

Begrepp	1	2	3
Smittväg	Metod för spridning	Typ av bakterie	Sjukdomsdiagnos
Inkubationstid	Tid tills symptom	Tid för läkning	Tid för bakterier att dö
Bakterie	En typ av virus	En typ av mikroorganism	En typ av svamp
Antibiotika	Medicin mot virus	Medicin mot bakterier	Medicin mot svamp
Desinfektion	Dödande av virus	Dödande av bakterier	Dödande av svamp
Vektor	Djur som sprider virus	Djur som sprider bakterier	Bakteriestruktur
Livsmedelsburen	Smittas genom mat	Smittas genom luft	Smittas genom kontakt
Direktsmitta	Smittas genom luften	Smittas genom kontakt	Smittas genom vatten
Indirekt smitta	Smittas genom ytor	Smittas genom luften	Smittas genom vatten
Vattenburen smitta	Smittas genom mat	Smittas genom vatten	Smittas genom kontakt

Resonerande frågor

Antal poäng: 20

Beskrivning: Besvara nedanstående frågor så bra du kan. Du kan skriva dina svar på baksidan.

1. Diskutera varför det är viktigt att förstå smittovägar för bakterier i samhället. Ge exempel på hur detta kan påverka folkhälsan.
2. Vilka åtgärder kan vidtas för att minimera risken för bakteriesmitta vid massevenemang? Resonera kring detta med relevanta exempel.
3. Reflektera över hur samhällets syn på bakterier och smittspridning har förändrats under de senaste decennierna. Vilka faktorer har bidragit till dessa förändringar?
4. Hur kan information och utbildning bidra till att förebygga bakteriesmitta? Ge exempel på framgångsrika kampanjer eller initiativ.

Bedömning

Totalt antal poäng:

Betyg Andel rätt (%) Antal poäng

E	30%	9
D	50%	12
C	70%	15
B	85%	18
A	90%	27

Tags: [Prov](#)